YLÖJÄRVI

Kauraslammen koulu, Kuusistontie 1

Ylöjärven kaupunki

Hankesuunnitelmaselostus

5.10.2026

ARQ arkkitehdit Oy
Satakunnankatu 13 B, 33100 Tampere
www.arq.fi

Sisällysluettelo

1. Johdanto 5
1.1 Hankkeen perustiedot ja lähtökohdat 5
1.2 Tarveselvitys 6
1.3 Työryhmä 6
2. Tontti ja kaavatilanne 6
2.1 Rakennuspaikan sijainti 6
2.2 Asemakaava ja rakennusoikeus 6
2.3 Liikennejärjestelyt 7
2.3.1 Jalankulku- ja pyöräliikenne 7
2.3.2 Autopaikoitukset 7
2.3.3 Huoltoliikenne 7
2.3.4 Saattoliikenne 8
2.4 Piha-alueet ja ulkotoiminnot 8
2.4.1 Välituntipiha 8
2.4.2 Liikuntapaikat 8
2.5 Maaperä ja perustamisolosuhteet 9
2.6 Kunnallistekniset liittymät 9
2.7 Hulevesien hallinta 9
3. Toiminnalliset ja pedagogiset tavoitteet 9
3.1 Yleiset suunnittelulle asetetut tavoitteet 9
3.2 Oppimisympäristön pedagogiset periaatteet 10
3.3 Digitaalinen oppimisympäristö 10
3.4 Kengätön koulu -malli 10
3.5 Ilta- ja kuntalaiskäyttö 10
4. Tilaohjelma ja laajuustiedot 11
4.1 Mitoitusperiaatteet 11
4.1.1 Oppilasmäärä 11
4.1.2 Henkilökunnan määrä 11
4.2 Toimintojen sijoittuminen rakennuksissa 11
4.2.1 Saneerattavat tilat 11
4.2.2 Laajennusosa 12
4.2.3 Purettavat tilat 12
4.2.4 Väestönsuojat 12

4.3 Tilaluettelo 12
4.4 Oppimisympäristön tilat 13
4.4.1 Sisäänkäynnit ja eteistilat 13
4.4.2 Aula-, ruokailu- ja liikuntatilat 13
4.4.3 Palvelukeittiön tilat 14
4.4.4 Luokkatilat 14
4.4.5 Pienryhmäopetuksen ja tuetun oppimisen tilat 14
4.4.6 Hallinto- ja henkilöstötilat, oppilaskunnan tilat 15
4.4.7 Opiskeluhuollon tilat 15
4.4.8 Puhtaanapidon ja kiinteistöhuollon tilat 16
5. Suunnitteluratkaisut 16
5.1 Arkkitehtoninen ratkaisu 16
5.2 Rakenteet ja rakennustekniikka 17
5.3 Talotekniikka 17
5.3.1 LVI-järjestelmät 18
5.3.2 Sähkö- ja tietotekniikka 18
5.3.3 Rakennusautomaatio 18
5.3.4 Tieto-, turva-, tele- ja informaatiojärjestelmät 18
5.4 Kosteudenhallinta 19
5.5 Akustiikka 19
5.6 Esteettömyys 20
5.7 Sisäilman laatu 20
5.8 Valaistus 20
5.9 Taide 20
6. Turvallisuus 21
6.1 Turvallisuuden suunnitteluperiaatteet 21
6.2 Palo- ja poistumisturvallisuus 21
6.3 Rakenteellinen turvallisuus 21
6.4 Kulunvalvonta ja kameravalvonta 21
6.5 Piha-alueen turvallisuus 22
6.6 Varautuminen uhka- ja poikkeusoloihin 22
7. Kestävyys ja elinkaaritavoitteet 22
7.1 Energiatehokkuus ja vähähiilisyys 22
7.2 Uusiutuvan energian ratkaisut 22
7.3 Elinkaaritalous 23

8. Aikataulu ja vaiheistus 24
8.1 Yleisaikataulu 24
8.2 Rakentamisaikataulu 24
8.3 Väistötilatarpeet 24
8.4 Käyttöönotto 24
9. Kustannusarvio 24
9.1 Rakennuskustannukset 24
9.2 Irtaimisto ja kalustus 25
9.3 Vaikutus käyttötalouteen 25
10. Toteutusmuoto ja hankintastrategia 25
10.1 Urakkamuoto 25
10.2 Projektiorganisaatio 25
10.3 Vastuut ja päätöksenteko 25
11. Yhteenveto 25
Liitteet 26
Lähteet 26

1. Johdanto

1.1 Hankkeen perustiedot ja lähtökohdat

Kauraslammen koulu on Ylöjärven kaupungin ylläpitämä peruskoulu, joka toimii kolmessa toimipisteessä. Tässä hankesuunnitelmassa käsitellään osoitteessa Kuusistontie 1 sijaitsevaa opetusyksikköä.

Rakennuksen alkuperäinen osa on arkkitehti Osmo Sillmanin suunnittelema rappauspintainen rakennus vuodelta 1961. Ensimmäinen laajennus tehtiin pian alkuperäisen osan valmistumisen jälkeen ja 1980-luvulla valmistui vielä kolme lisälaajennusta. Vuonna 1984 tontin pohjoispuolelle toteutettiin erillinen lukiorakennus ja 1990-luvun lopussa koulun eri osat yhdistettiin laajennuksella yhdeksi koulukokonaisuudeksi. Lähiympäristö on metsäistä ja koulu mukailee maastonmuotoja. (*Hahtola, 2024, s. 73-76.*) Rakennuksen nykyinen laajuus on noin 11 500 brm^2, ja tilat palvelevat tällä hetkellä perusopetuksen luokka-asteita 5-9, eli noin 720 oppilasta ja 90 henkilökunnan jäsentä.

Rakennuksessa on todettu peruskorjaustarvetta sekä toiminnallisia puutteita nykyajan perusopetuksen opetussuunnitelmaan nähden. Lisäksi alueen väestökehitys ja palveluverkkotarkastelut osoittavat, että oppilaspaikkojen tarve kasvaa keskustan kaupunginosassa (*MDI:n laatima Ylöjärven kasvuohjelma, 2026*), minkä vuoksi Kauraslammen koulun tilojen toimintaa on tarpeen uudistaa. Nykyiset tilaratkaisut eivät kaikilta osin vastaa opetussuunnitelman mukaisia pedagogisia tavoitteita, eivätkä nykyaikaisen oppimisympäristön vaatimuksia.

Hankkeen tarkoituksena on toteuttaa koulurakennuksen peruskorjaus ja laajennus siten, että tiloista muodostuu terveelliset ja turvalliset sekä toiminnallisesti tarkoituksenmukaiset oppimisympäristöt tuleviksi vuosikymmeniksi. Peruskorjauksessa uudistetaan rakennuksen taloteknisiä järjestelmiä, parannetaan energiatehokkuutta ja korjataan rakenteellisia ja toiminnallisia puutteita. Laajennusosalla vastataan toiminnallisiin vaatimuksiin ja kasvavaan tilatarpeeseen nykyvaatimukset täyttävillä muuntojoustavilla opetustiloilla.

Kuusistontien yksikössä tulee jatkossa toimimaan luokka-asteet 7-9 sekä iltakäyttöryhmiä. Jokaisella luokka-asteella on useampi yleisopetuksen rinnakkaisluokka ja lisäksi pienryhmiä. Uudistetussa koulurakennuksessa tulee olemaan noin 500 oppilaspaikkaa, joista uudisosaan mitoitetaan noin 300 ja peruskorjattavalle osalle noin 200. Iltakäyttöön tarkoitettujen tilojen tulee olla sijainniltaan ja kulunvalvonnaltaan erotettavissa muista koulun tiloista. Piha-aluetta käytetään koulupäivän aikana välitunti- ja oppimiskäytössä ja muina aikoina kuntalaisten liikunta- ja virkistyskäytössä.

Hankkeen laajuus käsittää nykyisen rakennuksen osittaisen purun noin 7750 brm^2 laajuudelta, peruskorjauksen noin 3700 brm^2 osalla sekä uudisrakentamisen noin 6200 brm^2. Hankkeen valmistuttua koulun kokonaislaajuus on noin 9900 brm^2. Hanke sisältyy Ylöjärven investointiohjelmaan vuosille 2026-2030 ja sille on varattu suunnittelu- ja toteutusrahaa kaupungin talousarviossa TA2025.

Kohteesta on tehty teemainventointi (*Pirkanmaan maakuntamuseo, 2024*), kuntoarvio (*Sirate, 2025*), tarveselvitys (*ARQ arkkitehdit Oy, 2025*) ja rakennusinventointi (*Arkkitehtuuritoimisto*

Jaakko Nieminen Oy, 2026). Tässä hankesuunnitelmaselostuksessa määritetään hankkeen toiminnalliset, tekniset ja taloudelliset tavoitteet ja ne toimivat yhdessä tilakorttien kanssa.

1.2 Tarveselvitys

Vuonna 2025 tehdyssä tarveselvityksessä on esitetty tarkemmin nykyisen koulurakennuksen historiaa ja kuntoa sekä esitelty Kauraslammen koulun opetussuunnitelma ja toiminta-ajatus, joiden pohjalta hankesuunnitelma on tehty.

1.3 Työryhmä

Asiantuntijat:
Sivistysosaston osastopäällikkö, sivistysjohtaja Matti Hursti
Tekniikka- ja ympäristöosaston osastopäällikkö, kaupunkirakennejohtaja Jukka Nurmi
Vs. rakennuspäällikkö, rakennuttaja, Hannu Heikkilä
Kauraslammen koulun rehtori, Satu Lahtinen
Kauraslammen koulun apulaisrehtori, Minna Reunavuori
Perusopetuksen johtaja, Tarja Suhonen

Hankesuunnitelman laatijat:
ARQ arkkitehdit Oy, arkkitehti Jouko Salmesvuori
ARQ arkkitehdit Oy, arkkitehti Anu Kirjonen

2. Tontti ja kaavatilanne

2.1 Rakennuspaikan sijainti

Kauraslammen koulun hankesuunnitelmassa käsiteltävä yksikkö sijaitsee Kirkonseudun kaupunginosassa osoitteessa Kuusistontie 1, 33480 Ylöjärvi. Kiinteistötunnukset ovat 980-408-2-381 ja 980-408-1-423. Koulurakennuksen korttelialueen pinta-ala on noin 24 890 m^2 ja se on Ylöjärven kaupungin omistuksessa.

Koulun alue rajautuu lännestä Kuruntiehen, etelästä Kuusistontiehen ja idästä Moisiontiehen. Lähiympäristö koostuu asuin- ja liikerakentamisen, sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten sekä huoltoaseman ja pysäköintialueiden korttelialueista.

Tontit ovat maastoltaan suhteellisen tasaisia ja kallioistuvat loivasti kohti Moisiontietä. Piha-alue on osittain metsäistä ja olemassa olevaa puustoaluetta säilytetään jatkossakin välituntipihan käytössä. Tonttien ilmansuunnat ja avoimuus mahdollistavat hyvät luonnonvalo-olosuhteet koulurakennukselle ja piha-alueille.

2.2 Asemakaava ja rakennusoikeus

Kohde sijaitsee 20.3.1997 hyväksytyllä Ylöjärven kirkonseudun rakennuskaavan muutosalueella, jossa tontti on osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Koulun rakennuksia ei ole suojeltu asemakaavassa suojelumerkinnöin. Asemakaava sallii korkeintaan kaksi kerroksisten rakennusten rakentamisen ja suurin sallittu rakennusoikeus on 10 100 kerrosalaneliömetriä.

Kauraslammen koulun Kuusistontien 1 -kohteen laajennuksen osalla ensisijainen lähtökohta on kaksikerroksinen ratkaisu. Kolmikerroksinen ratkaisu voidaan hyväksyä vain, jos sen toiminnalliset, turvallisuuteen liittyvät ja kaavalliset edellytykset osoitetaan ja tarvittava poikkeamispäätös saadaan (jos hanke poikkeaa asemakaavasta korkeimman sallitun kerrosluvun osalta, se edellyttää poikkeamislupaa). Laajennusosaa esitetään rakennettavaksi olemassa olevan urheilukentän alueelle. Tällöin se myös sijoittuu ohjeellisen eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välisen rajan ulkopuolelle, mutta sijoittumista on aiemmin katsottu kaavoituksen kanssa, ja kaavoituksen näkökulmasta se on mahdollista määräyksen ohjeellisuuden vuoksi.

2.3 Liikennejärjestelyt

Alue sijoittuu keskustan tuntumaan hyvien liikenneyhteyksien varrelle. Tontti on hyvin saavutettavissa myös jalankulun ja pyöräilyn kannalta ja olemassa olevat kevyen liikenteen väylät yhdistävät koulun ympäröiviin asuinalueisiin. Koulun läheisyydessä on lisäksi joukkoliikenneyhteyksiä, joiden pysäkit sijaitsevat koulurakennuksen välittömässä läheisyydessä.

2.3.1 Jalankulku- ja pyöräliikenne

Koulun toiminnassa pyritään kannustamaan kestävien liikkumismuotojen käyttöä koulumatkoilla. Pääasiallinen saapumissuunta on Kuusistontien varrelta. Polkupyörille tulee osoittaa polkupyöräpaikat sekä oppilaiden että opettajien käyttöön. Pyöräpaikkojen sijoittamisessa tulee huomioida myös ilta- ja kuntalaiskäyttö.

Polkupyöräpaikkojen suunniteltu lukumäärä on 200 polkupyöräpaikkaa oppilaille ja 20 paikkaa työntekijöille kaikki katettuina. Paikat sijoitetaan keskeisesti sisäänkäyntien läheisyyteen siten, että ne ovat helposti saavutettavissa ja kameravalvottavissa, jotta voidaan minimoida ilkivallan mahdollisuus. Telineinä käytetään runkolukituksen mahdollistavia pyörätelineitä. Lisäksi koulun omistamien pyörien säilytykseen tulee toteuttaa lukittava polkupyörävarasto. Henkilökunnalle tulee osoittaa oma erillinen polkupyörien säilytyspaikka, johon oppilailla ei ole pääsyä.

2.3.2 Autopaikoitukset

Kiinteistön pysäköintipaikat sijaitsevat viereisillä kahdella isommalla pysäköintialueella ja henkilökunnalle on varattu pysäköintipaikkoja myös rakennuksen pohjoispuolelta. Pysäköintipaikkoja on nykyisellään riittävästi ja ne ovat liikenteellisesti hyvällä sijainnilla kouluun nähden. Hallintohenkilökunnalla on toisinaan tarve päästä nopeasti liikkeelle ja heille osoitetaan pysäköintipaikat koulun välittömästä läheisyydestä. Liikuntaesteisten pysäköintipaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin läheisyyteen. Erillisessä säilytettäväksi merkityssä rakennuksessa sijaitsevien Pirhan tilojen läheisyyteen toteutetaan liikuntaesteisen autopaikka.

2.3.3 Huoltoliikenne

Huoltoliikenne järjestetään Kuusistontien varrelta. Huoltoajoneuvojen kulkureitit ja lastausalueet tulee erottaa selkeästi kevyen liikenteen väylistä ja välituntipihasta sekä mitoittaa riittävin kääntymissätein, jotta tavaran toimitukset ja muut koulupäivän aikana tapahtuva huoltoliikenne voidaan toteuttaa turvallisesti ja muuta liikennettä

häiritsemättä. Liikennejärjestelyissä tulee myös huomioida ympärivuotinen käyttö ja ylläpidolliset asiat. Saatto- ja huoltoliikenteen ajoväylät asfaltoidaan.

Huoltoliikenne koostuu pääasiassa elintarvike-, jätehuolto- ja kiinteistön ylläpitokuljetuksista. Erityisesti keittiö- ja käsityö- sekä kotitaloustiloille tulee mahdollistaa sujuvat huoltoliikenneyhteydet lastaustilojen ja opetustilan välillä, jotta usein tehtävät tavarantoimitukset saadaan toteutettua sujuvasti.

2.3.4 Saattoliikenne

Osa koulun oppilaista on linja-autoilla ja takseilla tapahtuvan koulukuljetuksen piirissä. Saattoliikenteen ja koulukuljetuksen liikennejärjestelyt järjestetään Kuusistontien varrelta lähelle koulurakennusta. Saattoliikenteen toteutuksessa on huomioitava mahdollinen kuljetusoppilaiden määrän kasvu kouluverkkomuutosten myötä.

2.4 Piha-alueet ja ulkotoiminnot

Koulun piha-alueet suunnitellaan tukemaan opetusta, välituntitoimintaa sekä monipuolista ulkona tapahtuvaa liikkumista ja oleskelua. Piha mahdollistaa palautumisen, aktiivisen toiminnan sekä ulkona tapahtuvan oppimisen ja toiminnallisen opetuksen. Alueet jäsennellään eri toimintoihin ja niistä tehdään yhtenäiset ja helposti valvottavat kokonaisuudet.

Alueelle tulee sijoittaa välituntipihan lisäksi esimerkiksi liikunta- ja oleskelualueita sekä katettuja tiloja. Piha-alueet suunnitellaan kestämään aktiivista käyttöä ja mahdollistamaan myös iltakäyttö lähialueen asukkaille ja harrastustoimintaan. Pintarakenteissa suositaan monipuolista ja luonnonmukaista ympäristöä.

Piha-alueille varmistettava riittävä kameravalvonta. Erityisesti iltakäytön osalta huomioitava, että pihaan ei muodostu ilkivaltaan houkuttavia valvomattomia nurkkauksia ja syvennyksiä. Asiaton katoille kiipeäminen tulee olla estetty.

Piha-alueiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota turvallisuuteen ja selkeisiin kulkuyhteyksiin. Koulun piha-alue aidataan katutilasta kauttaaltaan. Aidan korkeus on 5 m urheilukentän kohdalla ja muualla 3 m.

2.4.1 Välituntipiha

Välituntialue suunnitellaan ensisijaisesti yläkoulun oppilaiden käyttöön. Pihalle sijoitetaan monipuolisia liikkumiseen, motoriseen toimintaan ja yhdessäoloon kannustavia toimintoja. Pihan yhteyteen toteutetaan lisäksi oppilasmäärä huomioiden katettuja alueita sateen varalle sekä oleskeluun mahdollistavia alueita.

2.4.2 Liikuntapaikat

Liikuntapaikkojen suunnittelussa huomioidaan monipuolinen liikkuminen, fyysisen aktiivisuuden tukeminen ja sosiaalinen yhdessäolo. Pihalle sijoitetaan koripallotelineitä, runsaasti penkkejä, ulkokuntosali ja hiekkatekonurmipäällysteinen, jalkapallomaalein varustetut urheilu- ja monitoimikenttäosat, jotka ovat ehdotettu rakennettaviksi purettavan koulurakennusosan puoleiselle tontinosalle. Urheilukentän yhteyteen toteutetaan lisäksi rinnekatsomo.

2.5 Maaperä ja perustamisolosuhteet

Laajennuksen sijoituspaikka on esitetty muuta ympäristöä alempana olevalle, nykyisen koulun pelikenttänä toimivalle alueelle kiinteistöllä. Maaperätutkimuksen perusteella pintakerrosten alapuolella on hiekka- ja savi-/silttikerrokset sekä niiden alapuolella tiivistä moreenia. Maaperästä ei ole hankesuunnitelman aikana teetetty pilaantuneisuusselvitystä, mutta maaperätutkimuksen aikana silmämääräisesti tehtyjen havaintojen mukaan pilaantumiseen viittaavia merkkejä ei havaittu. (*Morena Oy, 2026.*)

Uudisrakennuksen osalle ei tehdä kellarillista ratkaisua kosteusongelmariskien takia ja perustamistavaksi esitetään tuulettuvaa alapohjarakennetta. Rakennuksen kantavat rakenteet perustetaan maaperäolosuhteiden edellyttämällä tavalla siten, että alapohjan ja maanpinnan väliin muodostuu riittävän kokoinen tuulettuva ryömintätila. Alueen pohjamaan peruskerrokset ovat routivia, joten rakennus suositellaan routaeristettäväksi (*Morena Oy, 2026*).

2.6 Kunnallistekniset liittymät

Uudisosa liitetään jo alueella valmiina oleviin kaukolämpö-, vesi- ja viemäriverkostoihin sekä sähkö- ja tietoliikenneverkkoon.

2.7 Hulevesien hallinta

Hulevesien hallinnalla vähennetään sade- ja sulamisvesistä aiheutuvia haittoja ja ehkäistään tulvariskejä. Hankkeen hulevesien hallinta suunnitellaan siten, että vedet voidaan käsitellä ja viivyttää hallitusti tontilla / osana alueellisia järjestelmiä.

Maaperätutkimuksen mukaisesti hulevesiä ei voida imeyttää tontille perusmaahan maaperä- ja pohjavesiolosuhteiden takia, ja hulevedet suositellaan pääsääntöisesti johdettavan hulevesiviemäreihin tai avo-ojiin. Nurmialueilla pintavesiä voidaan imeyttää hajautetusti pihan rakennekerrosten välityksellä perusmaahan. (*Morena Oy, 2026.*)

Maanpinnat tulee muotoilla siten, että runsaimmatkaan ylivuotovedet eivät aiheuta haittaa lähialueen rakenteille. Lisäksi toteutuksessa tulee huomioida muu ympäröivä rakennettu ympäristö sekä viranomaisvaatimukset. Suunnittelun edetessä alueen nykyiset hulevesiverkostot ja mahdollisten viivytysaltaiden ja kokoomakaivojen sijainnit tulee tarkistaa.

3. Toiminnalliset ja pedagogiset tavoitteet

3.1 Yleiset suunnittelulle asetetut tavoitteet

Koulurakennuksen uudistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan rakennuksen käyttötarkoitus, sijainti, kaavamääräykset ja ympäristön asettamat ehdot sekä Kauraslammen koulun arvo- ja opetuslähtökohdat. Kauraslammen koulun opetussuunnitelma sisältää koulukohtaisia tarkennuksia Ylöjärven kaupungin opetussuunnitelmaan. Lisäksi suunnitteluratkaisuissa noudatetaan Opetushallituksen antamaa valtakunnallista *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet* mukaisia vaatimuksia ja laatukriteerejä koulurakennusten turvallisuudesta ja terveellisyydestä.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitelmavaiheessa ovat olleet mukana opetusjohtaja ja rehtorit, ja lisäksi hankesuunnitelman työstössä on osallistettu opetushenkilökuntaa. Esiin nousseita

teemoja huomioidaan suunnittelussa ja pyritään mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan, kuitenkin kaupungin strategiset päätökset, tekniset ratkaisut ja taloudelliset resurssit huomioiden.

3.2 Oppimisympäristön pedagogiset periaatteet

Oppimisympäristön suunnittelun lähtökohtana on perusopetuksen opetussuunnitelman mukainen oppimiskäsitys, jossa korostuvat oppilaan aktiivinen rooli, yhteisöllisyys ja vuorovaikutus sekä hyvinvointia tukeva työskentely. Tilojen tulee mukautua erilaisiin opetusmenetelmiin, ryhmäkokoihin ja tarpeisiin (sama tila luentosalina, ryhmätyötilana, itsenäisen opiskelun tilana, jne.) ja tukea oppimista sekä terveellistä ja turvallista arkea.

Suunnittelussa huomioidaan koulun toiminnan pitkä aikajänne ja tulevaisuuden mahdolliset opetussuunnitelmauudistukset. Rakennuksen ja tilaratkaisujen tulee olla pedagogisesti, teknisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestäviä siten, että ne palvelevat opetuksen kehittyviä tarpeita useiden vuosikymmenten ajan.

3.3 Digitaalinen oppimisympäristö

Digitaalinen infrastruktuuri integroidaan kiinteäksi osaksi oppimisympäristöä ja sen tavoitteena on tukea opetuksen toteutusta rajoittamatta sitä. Teknologiaratkaisujen tulee olla helposti käytettäviä ja muunneltavia. Oppimisessa käytetään kuhunkin aineeseen, opetettavaan asiaan ja oppilaan kehitykseen soveltuvia välineitä ja materiaaleja, jotka ovat arkikäytössä esillä niin, että ne ovat oppilaille helposti saavutettavissa.

3.4 Kengätön koulu -malli

Koulu toteutetaan ns. kengätön koulu -mallia noudattaen, jolloin ulkokengät riisutaan sisäänkäyntien (jokaisella luokka-asteella omansa) yhteydessä oleviin kenkätelineisiin ja koulun tiloissa liikkumiseen suositaan sisäkenkiä. Vierailijat voivat liikkua koulutiloissa kengät suojattuina tai sukkasillaan, ja myös iltakäyttäjät toimivat samoin. Näin käytävä- ja opetustilat pystytään pitämään siistimpinä, hiljaisempina ja sisäilmaltaan puhtaampina.

3.5 Ilta- ja kuntalaiskäyttö

Koulurakennus suunnitellaan siten, että se palvelee opetustoiminnan ohella monipuolisesti alueen asukkaita ja yhteisöjä. Tavoitteena on toteuttaa tilaratkaisu, joka mahdollistaa hallitun ja turvallisen ilta- ja viikonloppukäytön ilman, että koko rakennus on käytössä samanaikaisesti. Tilojen vyöhykkeistämisellä ja kulunhallintaratkaisuilla varmistetaan, että kuntalaiskäyttö voidaan rajata tarkoituksenmukaisiin tiloihin.

Ilta- ja kuntalaiskäyttöön soveltuviksi tiloiksi suunnitellaan erityisesti liikuntasali oheistiloineen, käsityö (pehmeät), kuvataide- ja musiikkitoimintojen tilat sekä kotitaloustilat. Tilojen sijoittelussa tulee huomioida, että iltakäytön yhteydessä on esimerkiksi tarvittavat märkätilat.

Ilta- ja kuntalaiskäytön suunnittelussa huomioidaan tilojen kulutuskestävyys, siivottavuus ja huollettavuus sekä käytöstä aiheutuvat kustannus- ja ylläpitovaikutukset. Tavoitteena on, että koulurakennus toimii alueellisena kohtaamispaikkana ja tukee kunnan palveluverkkoa sekä yhteisöllisyyttä kustannustehokkaasti ja hallitusti.

4. Tilaohjelma ja laajuustiedot

4.1 Mitoitusperiaatteet

Tilaohjelma ja rakennuksen laajuus perustuvat hankkeelle määriteltyyn oppilas- ja käyttäjämäärään, opetushallituksen tilantarvelaskelmaan ja Ylöjärven kaupungin omiin mitoituskäytäntöihin. Tilojen mitoituksessa huomioidaan opetuksen järjestämisen tarpeet, eri käyttäjäryhmät sekä tilojen tehokas ja joustava käyttö. Opetustilojen mitoitusperiaatteena käytetään Valtioneuvoston asettamaa Opetustila 3 (OT3) mukaista ohjeellista mitoitusta. Tilasuunnittelussa huomioidaan myös mahdollisuus toiminnan kehittämiseen tulevaisuudessa.

4.1.1 Oppilasmäärä

Tilaohjelma on suunniteltu noin 500 oppilaalle. Perusopetuksen yleisopetuksen luokkien laskennallinen ryhmäkoko on 24 oppilasta ja pienryhmissä oppilasmäärä on 10-12 oppilasta.

4.1.2 Henkilökunnan määrä

Henkilökuntaa on yhteensä n. 90 henkeä, joista 80 opetushenkilökuntaa ja 10 ylläpidon, turvallisuusalan ja ruoka- ja puhtauspalvelujen työntekijöitä. Koulurakennuksen palvelukeittiössä valmistellaan päivän aikana n. 550 paikan päällä syötävää annosta. Ruokasalin mitoituksessa kokonaispaikkalukuna käytetään 270 yhtäaikaista ruokailijaa, eli ruokailu toteutetaan kahdessa erässä.

4.2 Toimintojen sijoittuminen rakennuksissa

Koulu tulee uudistuksen myötä toimimaan kahdessa rakennuksessa, joita yhdistää 1. ja 2. kerroksen tasolla yhdyskäytävät. Olemassa olevaan osaan sijoittuu yleisopetustiloja, liikuntasali, yksi kotitalousluokka ja eriyttämistiloja. Uudisosalle sijoittuu luonnontieteen opetustiloja, taide- ja taitoaineiden opetustiloja sekä pienryhmien opetustiloja. Hallinto- ja henkilöstötilat tulevat jatkossa olemaan laajennuksen osalla ja samoin ruokala keittiötiloineen toteutetaan uudelle puolelle.

Yleisopetustiloissa toteutetaan muun muassa äidinkielen, vieraiden kielien, historian, yhteiskuntaopin, uskonnon ja elämänkatsomustiedon opetusta. Laajennusosan aineopetustiloja ovat luonnontieteiden (fysiikka, kemia, maantieto, biologia, matematiikka), kädentaitojen (kovien ja pehmeiden materiaalien käsityöt), taideaineiden (kuvaamataito, musiikki) sekä liikunnan opetuksen tilat. Lisäksi toteutetaan oppimista tukevat pienryhmätilat.

4.2.1 Saneerattavat tilat

Säilytettävällä koulun osalla peruskorjataan tekniikkaa ja joitakin tiloja erilliskaavioiden esittämässä laajuudessa. Nyt tehtävien muutostöiden yhteydessä saneerattavat tilat toteutetaan aiemmin saneerattujen tilojen tyyliin. Lisäksi säilytettävällä osalla tulee huomioida uuden yhdyskäytävän liittäminen nykyisiin tiloihin tarpeettomia oleskelunurkkauksia välttäen. Myös aulatilojen lattiat tulee huoltaa ja vesikaton huopakate uusia.

Säilytettävässä pihan erillisrakennuksessa on nykyinen väestönsuoja ja sen yläpuolella kaksi luokkahuonetta, joista toinen saneerataan Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirhan) tiloiksi.

4.2.2 Laajennusosa

Laajennusosan tarkoituksena on lähtökohtaisesti korvata purettavien tilojen toiminnallisesti vanhentuneet ja huonokuntoiset tilat sekä tarjota jatkon kannalta helposti ja nopeasti erilaisten tarpeiden, opetusmenetelmien ja ryhmäkokojen mukaan muunneltavat opetustilat (muuntojoustavuus). Uudet tilat suunnitellaan nykyaikaisen opetussuunnitelman tilantarve- ja mitoitusvaatimuksia noudattaen sekä huomioiden uudet oppilas- ja henkilökuntamäärät. Laajennusosan ilmanvaihtokonehuoneet sijoitetaan varsinaisten koulutilakerrosten yläpuolelle.

4.2.3 Purettavat tilat

Tarveselvitysvaiheessa on selvitetty koulun osan purkamisen mahdollisuutta Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa. Hankesuunnitelma tukeutuu purkamisratkaisuun ja samalla väistötilojen tarpeettomuuteen hankkeen edetessä. Koulun rakennuksia ei ole suojeltu asemakaavassa suojelumerkinnöin, mutta kohteesta laaditun *Rakennetun ympäristön inventointi ja rakennusinventointi* -selvityksen pohjalta keskusteluja jatketaan Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa purkamisen mahdollistamiseksi.

Purettavaksi osoitetut tilat sijaitsevat tontin kaakkoislaidalla, tarkempi purkurajaus on esitetty erilliskaavioissa. Koulun toiminta jatkuu purkutöiden aikana rakennuksen säilytettävällä osalla ja uudisosassa, joten purkutyömaa tulee aidata koulun käytössä olevista alueista asianmukaisesti.

4.2.4 Väestönsuojat

Kohteen olemassa olevat väestönsuojat sijaitsevat säilytettävässä erillisrakennuksessa sekä purettavalla rakennuksen osalla. Purettava väestönsuoja tulee korvata uudella väestönsuojalla laajennusosalle tai esimerkiksi nykyistä väestönsuojaa laajentamalla. Väestönsuojan kokotarpeet tarkentuvat suunnittelun edetessä viranomaisneuvottelujen myötä. Normaaliaikoina väestönsuojia käytetään lähtökohtaisesti varastotiloina.

4.3 Tilaluettelo

Huonetiloista on laadittu erilliset tilakortit olemassa olevan koulurakennuksen säilytettäville osille sekä uudelle laajennusosalle. Tilakorteissa tilat on jaettu ryhmittäin ja kerrottu toiminnan kuvaus. Lisäksi tilakorteissa määritellään jokaisen tilatyypin pintamateriaalit, kalusteet ja varusteet sekä laitteet. Tilakorteissa olevat kappalemäärät tarkentuvat tilasuunnittelun edetessä tilan käyttötarkoituksen ja henkilömitoitusperusteiden mukaisesti (RT-ohjekortistot, Tampereen Tilapalveluiden suunnitteluohjeet). Tässä selostuksessa on määritelty tilojen yhteyksiä ja tilojen sijoittumista suhteessa toisiinsa. Tilakortit ja hankesuunnitelmaselostus täydentävät toisiaan, ja niitä tulee tulkita yhdessä pedagogisten suunnitelmien ja muiden urakka-asiakirjojen kanssa.

Lisäksi hankesuunnitelman liitteissä on esitetty asemapiirrosote ja olemassa olevien koulurakennuksen osien pohjapiirrokset, joissa on esitetty saneerattavat tilat ja purettavan osuuden purkuraja.

4.4 Oppimisympäristön tilat

Suunnittelussa ja toteutuksessa pyritään tilaratkaisuihin, jotka tukevat yksilöllistä ja yhteisöllistä tiedon muodostamista. Oppimisympäristön tulee olla terveellinen, turvallinen ja viihtyisä. Tilojen ääneneristävyys, häiriötekijöiden minimointi ja selkeä tilajäsentely tukevat keskittymistä, havainnointikykyä, muistia ja oppilaiden yksilöllisiä oppimisen tarpeita. Materiaali- ja värivalinnoissa suositaan rauhallisia ja kuormitusta vähentäviä ratkaisuja.

Tilat suunnitellaan joustaviksi ja muunneltaviksi siten, että ne tukevat erikokoisten ryhmien työskentelyä, samanaikaisopetusta sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamista. Oppimisympäristöön sijoitetaan sekä rauhallisia yksilötyöskentelyyn soveltuvia tiloja sekä yhteistyöhön, vuorovaikutukseen ja tiedon jakamiseen tarkoitettuja alueita.

Opetustilat tulee suunnitella toiminnallisesti tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi, jotka liittyvät osaksi laajempia oppimisalueita, esim. parioviratkaisuilla ei avattavilla siirtoseinillä, pl. musiikkiluokka. Tilat suunnitellaan selkeästi rajatuiksi opetustiloiksi, eikä kokonaisuudessa toteuteta avokoulu- tai avoimen solukoulun mallia. Tilojen suunnittelussa tulee korostaa selkeyttä ja sujuvaa käytettävyyttä siten, että läpikulku tilaan muiden tilojen kautta kulkien tilan peruskäytössä on kiellettyä. Hätäpoistumisreitit tulee toteuttaa kaikista opetustiloista, toimistoista ja hallinnon vastaanottotiloista ja neuvottelutiloista. Käytävätilat pyritään minimoimaan.

4.4.1 Sisäänkäynnit ja eteistilat

Pääasiallinen saapumissuunta koululle on Kuusistontien varrelta ja sisäänkäynnit toteutetaan tarkoituksenmukaisiin sijainteihin tähän nähden. Laajennusosan pääsisäänkäynti toimii arkikäytön lisäksi asiointi- ja juhlakäyntinä. Eteistilat mitoitetaan siten, että ne eivät aiheuta ruuhkia ja käyttäjät pääsevät jouhevasti etenemään ulkotiloista oppimistiloihin.

Sekä henkilökunnalle että kaikille eri luokka-asteille toteutetaan omat sisäänkäynti- ja eteistilat, ja kaikki sisäänkäynnit varustetaan katoksilla. Oppilaiden eteistilojen yhteyteen toteutetaan vaate-, kenkä- ja kypäräsäilytyksen tilat ja kalusteet, joihin oppilaat voivat jättää ulkovarusteet oppituntien ajaksi. Kenkäsäilytys toteutetaan erillisin kenkätelinein ja kypäräsäilytys esimerkiksi vaatesäilytyskalusteen ylähyllyillä. Oppilaille varataan koodilukittavialokerikkoja (käyttö sallittu vain luvalla) henkilökohtaisten tavaroiden säilytykseen hallinnon tilojen läheisyydestä. Lisäksi eteistilojen yhteyteen sijoitetaan käsienpesumahdollisuus ja WC-tilat.

Opetushenkilökunnan sisäänkäynnit sijoitetaan lähelle sosiaali- ja taukotiloja ja kiinteistöhuollon ja keittiön henkilökunnan sisäänkäynnit lähelle palvelukeittiötä. Kunkin ammattiryhmän sisäänkäynnin yhteyteen varataan riittävästi vaatesäilytystilaa ja esimerkiksi lukittavia varuste- ja postilokeroita.

4.4.2 Aula-, ruokailu- ja liikuntatilat

Varsinaisten oppimistilojen lisäksi riittävät aula- ja ruokailutilat muodostavat tärkeitä kohtaamisen ja yhteisvaikuttamisen paikkoja. Laajennusosan keskusaula suunnitellaan koulun kokoavaksi tilaksi, joka kytkee eri toiminnot toisiinsa. Se myös tukee yhteisöllisyyden ja sisäisen vuorovaikutuksen toimintaa lisäten samalla passiivista

valvontaa ja koulun käytön turvallisuutta. Aulatilojen määrän tulee olla vähintään viisi kappaletta ison oppilasmäärän hajauttamiseksi välitunneilla.

Suunnittelun lähtökohtana on toteuttaa liikuntatilat monikäyttöisiksi tiloiksi ilman tilan käyttöä rajoittavia pilarirakenteita. Rakennuksen 2. kerrokseen sijoitettava liikuntasali suunnitellaan jaettavaksi kolmeen erilliseen lohkoon ääntä vaimentavalla väliverholla, mikä mahdollistaa useiden käyttäjäryhmien samanaikaisen toiminnan. Liikuntasalin yhteyteen sijoitettava siirtokatsomo (n. 200 henkilöä) ja esiintymislava mahdollistavat ottelutapahtumat sekä koulun tapahtumien järjestämisen.

Keskustilat, aulat ja ruokailutilat suunnitellaan monikäyttöisiksi ja eri tilanteisiin soveltuviksi. Ruokasaliin erotetaan hiljainen tila 8 henkilölle ja erillistila henkilöstön rauhallista ruokailua varten 12 henkilölle. Hiljaista tilaa voidaan käyttää myös välitunneilla sekä oppitunneilla hiljaiseen oleskeluun/työskentelyyn eli sinne pitää olla kulku sekä ruokalasta että käytävän puolelta.

Näyttämö toteutetaan liikuntasalin suuntaan avautuvana, jolloin sitä voidaan käyttää paitsi juhlissa, mutta myös musiikin opetuksessa. Musiikkiluokka varustetaan vaativan tason teatteritekniikalla ja aulatilojen oleskeluratkaisut suunnitellaan toimiviksi ja viihtyisiksi ilman jättiläisen portaita. Musiikkivälineiden säilytystila yhdistetään opetustilaan pariovella ja äänieristävällä valvontaikkunalla.

4.4.3 Palvelukeittiön tilat

Koulun keittiö toimii palvelukeittiönä ja noin kolmen henkilön työskentelyalueena. Keittiössä sijaitsevat ruoanvalmistustilat, kylmiö-, pakaste-, varasto-, siivouskomero- ja wc-tilat sekä pieni toimisto ja erillinen astianpesuosasto. Ruokasalin ja keittiön väliin sijoitetaan kaksi kaksipuoleista jakelulinjastoa ja kaksi läpikuljettavaa astianpalautuslinjastoa. Linjaston ja astianpalautuksen toimivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota ja niiden on oltava sujuvasti läpikuljettavia ilman risteävää liikennettä. Keittiö- ja siivoushenkilökunnalla tulee olla oma sosiaalitila työskentelytilojen yhteydessä. Keittiöstä laaditaan erillinen suunnitelma.

4.4.4 Luokkatilat

Laajennusosan luokkatilat mitoitetaan kunkin oppiaineen tarpeiden mukaisesti. Osaan luokkatiloista toteutetaan tilojen välisiä käynti- ja näköyhteyksiä, mutta niiden väliseen ääneneristykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Luokkahuoneiden läheisyyteen sijoitetaan pienempikokoisia lähivarastoja opetusvarusteille ja -tarvikkeille sekä tilavaraukset kopiokoneelle ja paperi-pahvijätteiden kierrätykselle.

4.4.5 Pienryhmäopetuksen ja tuetun oppimisen tilat

Tavoitteena on inklusiivinen toimintamalli, jossa tuki toteutuu ensisijaisesti oppilaan omassa oppimisympäristössä.

Pienryhmissä oppilaat työskentelevät erityisopettajan johdolla oppilaskohtaisesti tuettuina. Ratkaisujen tavoitteena on mahdollistaa varhainen tuki, joustava pedagoginen organisointi ja oppilaan yksilöllisten tarpeiden huomioiminen siten, että koulurakennus palvelee kaikkia käyttäjiä yhdenvertaisesti. Oppimisen tukea vaativien oppilaiden laskennallinen määrä on noin 40 oppilasta.

Pienryhmissä oppilaat voivat työskennellä kokoaikaisesti tai osa-aikaisesti integroituen yleisopetuksen ryhmiin. Tilaratkaisujen tulee siis mahdollistaa joustavat siirtymät yleisopetuksen, pienryhmäopetuksen ja yksilöllisen tuen välillä.

Pienryhmäopetuksen ja tuetun oppimisen tilat sijoitetaan hallinnon tilojen yhteyteen kuitenkin siten, että ne myös tarkoituksenmukaisesti ovat osa muita oppimisalueita, jolloin ne ovat helposti saavutettavissa, mutta tarjoavat tarvittaessa rauhallisen ja suojaisan työskentely-ympäristön.

4.4.6 Hallinto- ja henkilöstötilat, oppilaskunnan tilat

Henkilöstön työtilat suunnitellaan tukemaan tiimityötä, pedagogista kehittämistä ja moniammatillista yhteistyötä. Suunnittelun lähtökohtana on edistää opettajien ja oppilaiden vuorovaikutusta ja matalan kynnyksen kohtaamisia. Opettajien työ- ja taukotilat sijoitetaan oppimistilojen yhteyteen siten, että ne ovat oppilaille helposti saavutettavia. Hallinnon tilat sijoitetaan pääaulan yhteyteen osaksi koulun keskeistä toimintavyöhykettä. Rehtorin huoneen ja apulaisrehtorin kanslian väliin sijoitetaan neuvottelutila. Taukotiloihin suunnitellaan kaksi keittiötilaa, joiden välille jätetään riittävästi väljyyttä käytettävyyden parantamiseksi.

Opettajien tauko-, sosiaali- ja työskentelytilojen yhteyteen toteutetaan tarvittavat varasto- ja arkistotilat. Kokoushuoneet sijoitetaan sekä hallintotilojen että henkilökunnan tilojen välittömään läheisyyteen ja TVT-vastaavan työskentelypiste opettajien työskentelytilan yhteyteen. Koulusihteerien tilat sijoitetaan sisäänkäynnin läheisyyteen siten, että tiloista on avattavat palveluluukut aulatilaan.

Opetusvälinevarastojen lisäksi tarvitaan yksi isompi varastotila, joka sijoitetaan hallinnon tilojen yhteyteen.

Oppilaskunnan tilat sijoitetaan säilytettävälle osalle vanhaan henkilökunnan huoneeseen (141). Tilat on saneerattu aiemmin ja tiloissa on jo valmiina minikeittiö- ja wc-tilat.

4.4.7 Opiskeluhuollon tilat

Oppilas- ja opiskeluhuoltolain mukaan oppilailla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhuolto, jota opetukseen tai koulutukseen osallistuminen edellyttää. Opiskeluhuollon tavoitteena on toimia ennaltaehkäisevänä toimena, jonka painopiste on koko koulun hyvinvoinnissa, turvallisuudessa ja terveellisessä oppimisympäristössä.

Oppilas- ja opiskeluhuollon tilat suunnitellaan helposti saavutettaviksi, esteettömiksi ja joustaviksi siten, että ne muodostavat luontevan osan koulun kokonaisuutta ja mahdollistavat moniammatillisen yhteistyön. Tilojen mitoituksessa varmistetaan toiminnan edellyttämät tilantarpeet, vesipisteet ja etäisyydet siten, että tarkoituksenmukaiset tutkimukset ja toimenpiteet voidaan niissä toteuttaa. Työ- ja vastaanottotilat sijoitetaan tarkoituksenmukaisesti siten, että asioinnin yksityisyys ja luottamuksellisuus toteutuvat ja yhteistyö opetushenkilöstön, oppilashuollon ja muiden asiantuntijoiden, kuten koulupsykologin, kuraattorin ja terveydenhuollon henkilöstön kanssa on sujuvaa tietosuoja- ja ääneneristysvaatimukset täyttyen.

4.4.8 Puhtaanapidon ja kiinteistöhuollon tilat

Rakennukseen suunnitellaan tarkoituksenmukaiset ja mitoitukseltaan riittävät puhtaanapidon tilat, jotka tukevat tehokasta, ergonomista ja turvallista puhtaanapidon työtä. Tilojen sijoittelussa huomioidaan koulurakennuksen laajuus, kerrosratkaisut sekä ilta- ja kuntalaiskäytön aiheuttamat erityistarpeet.

Tilat suunnitellaan helposti puhdistettaviksi ja kulutusta kestäviksi. Lattiapinnoitteiden, seinämateriaalien ja kalusteiden valinnassa huomioidaan kosteuden- ja kemikaalinkestävyys, kunnostettavuus ja helppo puhdistettavuus.

Kiinteistön puhtaanapidolle varataan jokaisesta kerroksesta siivousvälineiden ja -koneiden säilytys- ja huoltotila sekä puhdistusaineiden säilytystila. Kiinteistönhoidon tarpeisiin varataan erillinen tekninen huoltotila sekä riittävät varastointitilat. Rakennuksen teknisten järjestelmien sijoittelussa varmistetaan huollettavuus ja turvallinen pääsy huoltokohteisiin.

Puhtaanapidon ja kiinteistönhoidon tilojen suunnittelulla tuetaan rakennuksen hyvää sisäilman laatua, ylläpidettävyyttä ja pitkää käyttöikää. Ratkaisuilla pyritään myös optimoimaan ylläpitokustannuksia koko elinkaaren aikana.

Jätteiden lajittelu tulee perustua selkeisiin opasteisiin, oikeisiin astiavalintoihin ja koko kouluyhteisön aktiiviseen osallistamiseen. Onnistunut kierrätys arjessa säästää luonnonvaroja ja opettaa oppilaille vastuullisia kiertotalouden taitoja.

Jätteiden lajittelut tilan tarpeiden mukaisesti:

- yleisopetustila: seka, paperi ja pahvi
- aulatilat: seka, muovi, paperi, pahvi ja pullo
- käsityö ja kuvaamataito: seka, paperi, pahvi, metalli, tn-luokkaan lisäksi puu
- BG/FYKE: seka, paperi, pahvi, lasi ja bio
- kotitalous: seka, paperi, pahvi, lasi, metalli, bio ja muovi

5. Suunnitteluratkaisut

5.1 Arkkitehtoninen ratkaisu

Laajennusosan arkkitehtoninen ratkaisu perustetaan selkeään ja helposti hahmotettavaan tilasommitteluun ja ympäristöön sopivaan massoitteluun. Ratkaisuissa tulee ottaa huomioon hankesuunnitelmassa esitetyt vaatimukset ja pyrkiä ratkaisuissa pitkäikäisiin ja monipuolisesti pedagogisia tavoitteita tukeviin ratkaisuihin.

Rakennus jäsentyy selkeiden oppimisalueiden, yhteistilojen sekä hallinto- ja tukitoimintojen alueisiin siten, että tilojen välinen yhteys on luonteva ja toiminta koulussa on sujuvaa. Arkkitehtuurissa painotetaan laatua, selkeyttä, turvallisuutta ja mittakaavaltaan inhimillistä ympäristöä. Laajennusosa sijoitetaan tontille siten, että se muodostaa luontevan yhteyden piha-alueisiin, kulkureitteihin sekä ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Rakennuksen massoittelu- ja julkisivuvalinnoilla tuetaan rakennuksen hahmotettavuutta sekä sen asemaa osana useassa vaiheessa rakentuneen koulun identiteettiä.

Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota säilytettävän ja purettavan koulun osan rajapintaan. Uusi päätyseinä tulee toteuttaa arkkitehtonisesti korkeatasoiseksi ja siihen voidaan toteuttaa esimerkiksi uusi sisäänkäynti. Myös säilytettävän osan ja laajennuksen liittymäkohta tulee ratkaista siten, että kokonaisuudesta saadaan korkeatasoinen ja ratkaisuiltaan järkevä. Uudistetun koulurakennuksen tulee muodostaa alueelle kaupunkikuvallisesti korkeatasoinen julkinen rakennuskokonaisuus.

5.2 Rakenteet ja rakennustekniikka

Toteutuksessa huomioidaan helposti huollettavat ja korjattavat rakenteet ja materiaalit. Suunnitteluvalinnat pohjautuvat myös elinkaarenaikaisiin hiilijalanjäljen ja elinkaarikustannusten huomioiviin valintoihin.

Rakennustekniset työt tehdään sisäilmaohjeen 2018 luokan S2 ja puhtausluokitustason P1 mukaan. Käytettävien rakennusmateriaalien tulee olla M1 luokiteltuja.

Laajennusosa on ajateltu toteutettavan betonirunkoisena rakennuksena, jossa on sandwich-elementtiseinät ja harja- tai pulpettikatto riippuen rakennuksen massoittelusta. Vedenpoisto toteutetaan ulkopuolisena vedenpoistona.

Laajennusosan perustamistapa ja alapohjarakenne ratkaistaan pohjatutkimuksen ja perustamistapalausunnon perusteella. Lähtökohtana on paaluille tai kantavaan perusmaahan perustettu kantava, tarkastettava ja tuulettuva alapohjarakenne. Kellarillista ratkaisua ei toteuteta.

Alapohjarakenteiden suunnittelussa kiinnitetään huomiota rakennuspohjan kuivatusjärjestelyihin, salaojitukseen sekä kapillaari-, sade- ja pintavesien hallintaan. Rakennuksen korkeusasema tulee valita niin, että pintavedet saadaan johdettua pois rakennuksen seinustoilta. Ryömintätilan olosuhteet suunnitellaan siten, että kosteus ei pääse kertymään alapohjarakenteisiin. Rakennuksen talotekniset järjestelmät ja alapohjan läpi kulkevat putki- ja kaapelireitit toteutetaan siten, että niiden tarkastus-, huolto- ja korjaustoimenpiteet ovat mahdollisimman helposti toteutettavissa, jolloin rakenteiden pitkäaikaiskestävyys ja terveelliset sisäolosuhteet voidaan varmistaa. Lisäksi suunnittelussa tulee varautua radonin poistoon.

5.3 Talotekniikka

Talotekniset ratkaisut suunnitellaan tukemaan rakennuksen terveellisyyttä, turvallisuutta, energiatehokkuutta ja elinkaaritaloudellisuutta. Järjestelmien suunnittelussa huomioidaan koulurakennuksen vaihtelevat käyttötilanteet sekä tilojen muunneltavuus. Rakennus liitetään taloteknisten järjestelmien osalta Ylöjärven kaupungin LVI-valvomon rakennusautomaatiojärjestelmään.

Rakennuksen lämmitys-, ilmanvaihto-, vesi- ja viemärijärjestelmät sekä sähkö- ja tietotekniset järjestelmät toteutetaan toimintavarmoina, energiatehokkaina ja helposti ylläpidettävinä kokonaisuuksina. Ratkaisuissa huomioidaan myös järjestelmien elinkaaren aikainen kustannustehokkuus.

Kaikissa talotekniikkajärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan voimassa olevia lakeja ja asetuksia, viranomaisohjeita, standardeja sekä tilaajan suunnittelu- ja erillisohjeita. Hankkeesta tuotetaan selainpohjainen huoltokirja Haahtela RES.

Talotekniikan toteutus erillissuunnitelmien mukaisesti (Tilakortit ja tilakorttien Liite 1 huomioiden).

AV-/TVT-toiminnallisuuden toteuttamisen edellyttämät rakenteet, kaapeloinnit, putkitukset, sähkönsyötöt, tietoliikenneyhteydet, kiinnitysrakenteet, näyttöjen ja muiden AV-laitteiden asennusalustat, laitetelineet, ohjelmistot, käyttöönotto, testaus ja dokumentointi valmiina ja toimintakuntoisina kokonaisuuksina KVR-urakkaan kuuluvina.

5.3.1 LVI-järjestelmät

LVI-järjestelmäratkaisuissa huomioidaan tilojen käyttötarkoitukset, käyttäjämäärät sekä energia- ja ylläpitovaatimukset. Ilmanvaihdon tulee olla riittävä tilan käyttötarkoitukseen nähden ja varsinkin luokkahuoneiden ilmanvaihdon mitoituksessa tulee huomioida huoneissa sallitut enimmäishenkilömäärät. Hanke toteutetaan Ylöjärven kaupungin energiaoptimointiohjeiden mukaan.

- Lämmitysmuoto: kaukolämpö, vesikiertoinen patterilämmitys
- Jäähdytysjärjestelmä: LVI-suunnitelmien mukaisiin tiloihin
- Keittiötilojen jäähdytys - E-luvun tavoitearvo < 100
- Ilmatiiveysluku < 1,0

5.3.2 Sähkö- ja tietotekniikka

Sähkö- ja tietoteknisten järjestelmien toteutuksessa huomioidaan energiatehokkuus, käyttövarmuus sekä riittävät valmiudet tulevaisuuden teknisille tarpeille.

- Sähkönjakelujärjestelmä, muuntamo, pääkeskus ja ryhmäkeskukset kaapelointeineen
- LVI-, keittiö- ja opetuslaitteiden tarvitsemat sähköistys
- Kaapelointien tarvitsemat kaapelihylly-, valaistusripustuskisko- ja johtokanavajärjestelmät
- Eri ohjausjärjestelmien tarvitsemat kaapeloinnit (mm. opetustilojen ja ilmastoinnin hätäseis...)
- Aurinkosähköjärjestelmä vesikatolle (monitori myös koulutilaan oppilaskäyttöön)

5.3.3 Rakennusautomaatio

Rakennusautomaatiojärjestelmien tavoitteena on mahdollistaa rakennuksen taloteknisten järjestelmien tehokas ohjaus, valvonta ja seuranta.

5.3.4 Tieto-, turva-, tele- ja informaatiojärjestelmät

Tieto-, turva-, tele- ja informaatiojärjestelmät suunnitellaan tukemaan rakennuksen turvallisuutta, viestintää ja päivittäistä käyttöä. Rakennuksiin toteutetaan normaalit viranomaisvaatimusten edellyttämät sekä käyttäjän toimintaa ja henkilöturvallisuutta tukevat järjestelmät. Purettavan osan vesikatolla sijaitsevat teleoperaattorijärjestelmät korvataan laajennusosan vesikatolle sijoitettavilla järjestelmillä.

Kaapeloinnissa ja langattomassa verkossa noudatetaan Ylöjärven kaupungin kaapelointispesifikaatioita.

- yleiskaapelointiverkko, ATK-kaapeliverkko ja langaton verkko
- ATK-pisteitä ja pistorasioita ST-kortiston ja Tampereen Tilapalveluiden suunnitteluohjeen mukaisesti
- turva- ja merkkivalojärjestelmä
- yleisäänentoistojärjestelmä, turvakuulutukset, jotka synkronoidaan säilytettävien rakennusten kanssa
- hätäkeskukseen yhdistetty paloilmoitinjärjestelmä
- info-televisiojärjestelmä (useita monitoreja)
- porttipuhelin-, soittokello-, ovimerkki- hälytysjärjestelmä → ovipuhelinjärjestelmä keittiöön, vahtimestarille, koulutussihteereille
- induktiosilmukat palvelupisteisiin ja kokoontumistiloihin
- opetusteknologiavarustus kaikkiin opetustiloihin opetustoimen AV-/TVT-strategian ja – ohjeen mukaisesti
- teatteritekninen varustus, vaativa malli (ruokasali/liikuntasali)
- aikakellojärjestelmä, keskitetysti synkronoitava (säilytettävät osat ja laajennusosa yhdessä) verkko- tai väyläpohjainen järjestelmä (ulkokello ja sisäkellot pääaulaan/ruokasaliin, luokkiin)
- varattuvalo- ja sisäänpyyntöjärjestelmät (rehtorien ja opiskeluhuollon henkilökunnan tilat)
- LE-WC –järjestelmät
- rikosilmoitusjärjestelmä
- kulunvalvontajärjestelmä, avainten luontilaitteet ja ohjelmistot
- kameravalvontajärjestelmä
- opetus- ja neuvottelutilojen datavideoprojektorijärjestelmä (myös hallinnon neuv.)
- taloautomaatiojärjestelmän kaapelointi
- kuoren lukitusjärjestelmä, kytkentä kaikista hallinnon tiloista (myös taukotilasta), sekä säilytettäviin rakennuksiin KVR-urakoitsijan laatiman (urakkaan kuuluvan) ja tilaajalla hyväksymän suunnitelman mukaisesti
    - avaimeton, käyttöoikeuspohjainen kulunhallinta niissä tiloissa, joissa käyttäjäliikennettä hallitaan
- turvakartat ja poistumispiirustukset
- savunpoistojärjestelmä (kaapelointi palonkestävällä kaapeloinnilla)

5.4 Kosteudenhallinta

Hankkeen toteutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota kosteudenhallintaan rakennuksen terveellisyyden ja pitkäaikaiskestävyyden varmistamiseksi. Kosteusriskit tulee tunnistaa jo suunnittelun alkuvaiheessa, ja rakenne- ja talotekniikkaratkaisut toteutetaan siten, että kosteusvaurioiden syntyminen voidaan ehkäistä ajoissa.

Rakentamisen aikaisessa kosteudenhallinnassa noudatetaan tarkoituksenmukaisia suojaus- ja kuivatusmenetelmiä sekä huolehditaan materiaalien asianmukaisesta varastoinnista ja käsittelystä. Kosteudenhallinnasta tulee laatia erillinen kosteudenhallintasuunnitelma.

5.5 Akustiikka

Akustiikkaan tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta tilat tukevat keskittymistä, vähentävät melukuormitusta ja auttavat luomaan hyvät työskentelyolosuhteet sekä oppilaille että henkilökunnalle. Tavoitteena on luoda akustisesti tasapainoinen ja käyttötarkoituksiin soveltuva

kokonaisuus. Kohteen akustisten ominaisuuksien taso on SFS 5907-2022 luokka A2 / Ympäristöministeriön ohje rakennuksen ääniympäristöstä 2018. Erityisesti avoimissa tiloissa, kuten aula- ja ruokailutiloissa, joissa melua syntyy herkästi, akustiikkaan tulee kiinnittää erityishuomiota. Hyvä äänieristävyys ja tarkoituksenmukainen akustiikka toteutetaan erillisten akustiikkasuunnitelmien mukaisesti, jotka ohjaavat tilakohtaisten ratkaisujen tarkempaa suunnittelua.

5.6 Esteettömyys

Uusi laajennusosa ja peruskorjausosalla saneerattavat tilat toteutetaan esteettöminä. Laajennuksella esteettömyyttä varmistetaan hissi- ja nostinratkaisuilla, liikuntarajoitteisten WC-tilojen järkevällä sijoittelulla sekä turvakuulutus ja -valaistusjärjestelmillä.

Fyysisen esteettömyyden lisäksi kiinnitetään huomiota aistiympäristön selkeyteen, tilojen saavutettavuuteen sekä niiden helppoon hahmotettavuuteen. Suunnittelussa huomioidaan selkeät opasteet, turvalliset kulkureitit ja poistuminen sekä ympäristön toimivuus erilaisille käyttäjäryhmille.

5.7 Sisäilman laatu

Rakennus toteutetaan siten, että sisäilman laatu täyttää voimassa olevat määräykset ja hankkeelle asetetut laatutavoitteet. Sisäilman laatuun vaikuttavat tekijät, kuten ilmanvaihto, lämpö- ja kosteusolosuhteet sekä materiaalivalinnat, huomioidaan kokonaisuutena suunnittelun ja toteutuksen eri vaiheissa. Tavoitteena on varmistaa terveellinen ja viihtyisä sisäympäristö rakennuksen käyttäjille koko rakennuksen elinkaaren ajaksi.

5.8 Valaistus

Rakennuksen sisäisten ja piha-alueiden valaistusjärjestelmät toteutetaan voimassa olevien standardien mukaisesti. Valaistuksen tulee olla työsuojelumääräysten ja tilan käyttötarkoituksen mukainen.

Valaistusratkaisujen tulee noudattaa hankkeelle määriteltyjä energiatehokkuustavoitteita ja valaistus tulee toteuttaa pitkäikäisillä ja energiatehokkailla tuotteilla. Lähtökohtaisesti käytetään led-valaisimia. Erikoistapauksissa standardin valaistustasovaatimuksista voidaan poiketa, mutta asia on sovittava tilaajan kanssa tapauskohtaisesti.

Valaistuksen toteutuksessa huomioidaan tarvittavat tilanne-, läsnäolo- ja valoisuusohjaukset tilan käyttötarkoituksen mukaan. Opetustilojen erityisvalaistukset toteutetaan tilaajan ohjeen mukaisesti. Opetus-, neuvottelu- ja hallintotiloissa valojen on oltava säädettäviä.

5.9 Taide

Hankkeessa varataan 1 % rakennuskustannuksista rakennusten arkkitehtuuriin ja toimintoihin soveltavan taiteen hankintaan. Taide toteutetaan osana rakennuksen kokonaisilmettä siten, että se vahvistaa koulun identiteettiä, tukee yhteishenkeä ja luo merkityksellisiä kohtaamispaikkoja.

Eppu Normaalille tehty muistolaatta (yhtye perustettu koulun vanhalla tupakkipaikalla) on kiinnitetty purettavan osan seinälle. Muistolaatta siirretään (KVR-urakkaan kuuluvana) uuteen

paikkaan. Muistomerkin sijoittamisessa huomioitava laaja kiinnostavuusmerkitys eli kohteen saavutettavuus mahdollistettava, jolloin myös ilkivaltariski kasvaa.

6. Turvallisuus

6.1 Turvallisuuden suunnitteluperiaatteet

Toteutuksessa tulee varmistaa turvallinen ja hallittu oppimis- ja työympäristö, joka tukee sekä arjen sujuvaa toimintaa että varautumista poikkeustilanteisiin. Turvallisuus ohjaa kaikkia suunnitteluratkaisuja, kuten tilojen sijoittelua, kulkureittejä, näkyvyyttä, valvottavuutta ja teknisiä järjestelmiä sekä pintamateriaaleja.

Kaikissa opetustiloissa, missä laitteiden käyttöön liittyy mekaaninen vaara, sähköiskun vaara tai muu erityinen työturvallisuusriski, on oltava pääkytkinjärjestely ja hätäpysäyttimet.

6.2 Palo- ja poistumisturvallisuus

Paloturvallisuus suunnitellaan voimassa olevien rakentamismääräysten sekä pelastusviranomaisen ohjeiden mukaisesti. Rakennus jaetaan tarvittaviin palo-osastoihin, joilla rajoitetaan mahdollisen palon leviämistä ja turvataan poistuminen rakennuksesta.

Rakennukseen toteutetaan riittävät ja selkeästi opastetut poistumisreitit. Poistumisreittien mitoituksessa huomioidaan rakennuksen käyttäjämäärät sekä tilojen käyttötarkoitus. Rakennus varustetaan paloilmoitinjärjestelmällä sekä muilla paloviranomaismääräysten mukaisilla paloturvallisuusjärjestelmillä.

Kaikista opetustiloista, toimistoista, hallinnon vastaanottotiloista ja neuvottelutiloista toteutetaan kaksi toisistaan riippumatonta poistumis- tai turvareittiä, viranomais- ja turvallisuussuunnittelun mukaisesti.

6.3 Rakenteellinen turvallisuus

Rakenteet suunnitellaan kestämään niihin kohdistuvat kuormat ja käyttörasitukset voimassa olevien suunnittelustandardien mukaisesti. Rakenteellisessa suunnittelussa huomioidaan rakennuksen pitkä käyttöikä sekä turvallinen käyttö kaikissa tiloissa. Tilojen suunnittelussa kiinnitetään huomiota erityisesti käyttäjäturvallisuuteen. Rakenteiden, pintamateriaalien ja kalusteiden valinnassa pyritään ehkäisemään tapaturmariskejä (esim. ikkunoiden peittäminen haitariverhoilla, kaikki väliseinien sisäikkunat turvalasia).

6.4 Kulunvalvonta ja kameravalvonta

Rakennukseen toteutetaan avaimeton kulunvalvontajärjestelmä, jonka avulla voidaan hallita rakennukseen pääsyä ja eri tilojen käyttöä. Kulunvalvonnalla voidaan rajata henkilökunnan, oppilaiden ja muiden käyttäjäryhmien pääsyä eri tiloihin sekä mahdollistaa tilojen hallittu käyttö myös koulupäivän aikataulujen ulkopuolella.

Hallinnon ja opetustilojen oviin asennetaan ovisilmät turvallisuuden, työrauhan ja kriisivalmiuden parantamiseksi.

Rakennukseen ja sen piha-alueille sijoitetaan kattava (ei katvealueita, käyttäjän toiveet huomioiden) kameravalvontaa turvallisuuden parantamiseksi ja mahdollisten häiriötilanteiden

ennaltaehkäisemiseksi. Pihalla erityisesti pyöräsäilytyksen alueet sekä suunnitteluratkaisuista riippuen hankalammin valvottavat kohdat varustetaan kameravalvonnalla. Sisätiloissa erityisesti kenkä-, ulkovaate- ja kypäräsäilytystilat varustetaan kattavalla kameravalvonnalla.

6.5 Piha-alueen turvallisuus

Piha-alueet suunnitellaan turvallisiksi ja selkeiksi käyttää. Jalankulku- ja pyöräilyreitit erotetaan ajoneuvoliikenteestä. Saattoliikenne ja huoltoliikenne järjestetään siten, että ne eivät aiheuta vaaratilanteita välituntialueilla.

Liikuntavälineet (esim. keinut, kiipeilyseinä, ulkokuntosali ja monitoimiareena) sekä piharakenteet valitaan turvallisuusvaatimukset täyttävinä ja ne sijoitetaan siten, että niiden ympärille jää riittävästi turva-aluetta. Piha-alueiden suunnittelussa huomioidaan pihan käytön turvallisuus, kuten hyvä valaistus, selkeät kulkureitit sekä tilojen valvottavuus.

6.6 Varautuminen uhka- ja poikkeusoloihin

Rakennuksen suunnittelussa huomioidaan yhteiskunnan varautumisvaatimukset sekä toiminnan jatkuvuus erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Teknisissä järjestelmissä huomioidaan toimintavarmuus sekä mahdollisuus hallittuun toimintaan häiriötilanteissa. Lisäksi tilojen suunnittelussa pyritään mahdollistamaan rakennuksen käyttö tarvittaessa myös esimerkiksi kriisitilanteiden tukitoimintojen tarpeisiin.

7. Kestävyys ja elinkaaritavoitteet

7.1 Energiatehokkuus ja vähähiilisyys

Energiatehokkuuden ja hiilineutraalisuuden tavoitteena on vähentää rakennuksen energiankulutusta ja elinkaaren aikaisia päästöjä sekä edistää vähähiilisiä ratkaisuja koko hankkeen elinkaaren ajan. Rakennusmateriaalit valitaan tarkoituksenmukaisina mahdollisimman vähähiilisistä vaihtoehdoista ja rakennusvaiheessa kiinnitetään huomiota työmaan energiatehokkuuteen, kuljetusten optimointiin sekä jätteiden asianmukaiseen lajitteluun ja kierrätykseen. Käyttövaiheen hiilidioksidipäästöjä vähennetään energiatehokkailla ratkaisuilla niin rakennusteknisesti kuin talotekniikan osalta. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnetään uusiutuvaa energiaa.

Ylöjärven kaupunki on liittynyt hiilineutraalit kunnat –toimintarenkaaseen (HINKU –hanke) vähentääkseen oman toimintansa kasvihuonepäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Osana tätä kokonaisuutta kaupunki on allekirjoittanut sopimuksen energiatehokkuuden parantamisesta (KETS). Rakennuksen toteutuksessa noudatetaan hyvän kosteudenhallinnan, sisäilmaston ja laadunvarmistuksen periaatteita sekä Terveen talon toteutuksen kriteerejä (RT 07-103612). Esimerkiksi vanhoja, puhdistamattomia kalusteita ei siirretä muista rakennuksista uusiin, puhtaisiin tiloihin.

7.2 Uusiutuvan energian ratkaisut

Uusiutuvan energian ratkaisuilla tuetaan rakennuksen hiilineutraaliustavoitteita ja vähennetään ostoenergian tarvetta. Suunnittelussa tarkastellaan kohteeseen soveltuvia uusiutuvan energian tuotantoratkaisuja, kuten aurinkoenergian hyödyntämistä, ja niiden integrointia osaksi rakennuksen arkkitehtonista ja teknistä kokonaisuutta. Tavoitteena on toteuttaa teknisesti ja

taloudellisesti tarkoituksenmukainen ratkaisu, joka tukee rakennuksen energiatehokkuutta ja elinkaarenaikaista vähähiilisyyttä.

7.3 Elinkaaritalous

Elinkaaritaloudessa huomioidaan investointi, käyttö, huolto ja korjattavuus sekä elinkaarikustannukset kokonaisuutena. Tavoitteena on toteuttaa korkeatasoinen, teknisesti kestävä ja pitkäikäinen rakennus, jonka suunnitteluratkaisut ovat kokonaistaloudellisesti perusteltuja ja tukevat rakennuksen tehokasta käyttöä koko sen elinkaaren ajan. Suunnittelussa huomioidaan rakennuksen käyttö- ja ylläpitokustannukset, korjattavuus sekä teknisten järjestelmien huollettavuus siten, että kiinteistön ylläpito on selkeää, ennakoitavaa ja kustannustehokasta.

Rakennuksessa käytetään laadukkaita, julkiseen käyttöön tarkoitettuja, paloturvallisia, kestäviä materiaaleja ja rakennusosia, joiden valinnassa painotetaan pitkäikäisyyttä ja huollettavuutta sekä korjattavuutta. Materiaalivalinnoilla pyritään varmistamaan, että tilat säilyvät toimivina ja edustavina koko käyttöikänsä ajan. Seinäpinnoissa suositellaan betoni- ja tiilipintoja sekä laatoituskäsittelyä. Maalattuja kipsilevypintoja pyritään välttämään.

Betoniseinäpinnat:

Betonipinnat vaativat tiiviityttä ja helposti puhdistettavaa pintaa, erityisesti kovan kulutuksen alueilla.

- Puhdasvalubetoni (mahdollinen tehosteseinä, ulkonäön säilyttäminen): Käytetään kalvoa muodostamattomia pölynsidonta-aineita tai himmeitä vesiohenteisia akryylilakkoja. Ne estävät betonin pölyämisen muuttamatta sen luonnollista ilmettä.
- Peittävä maalaus (käytävät ja luokat): Suositellaan korkealaatuisia akrylaattimaaleja, joiden kiiltoaste on puolihimmeä. Puolihimmeä pinta on helpompi pyyhkiä puhtaaksi kynänjäljistä ja kengänkuvista kuin täysin matta pinta.
- Kosteat tilat (suihkutilat laatoitetaan): Käytetään silikaattimaalia, joka läpäisee erinomaisesti vesihöyryä, sallii rakenteen hengittämisen ja estää maalin hilseilyn.

Tiiliseinäpinnat

Tiili on huokoisempi materiaali kuin betoni, joten käsittelyn on sidottava sekä tiilen että muurauslaastin pöly tiiviisti.

- Puhtaanmuurattu tiili (ulkonäön säilyttäminen): Pinta käsitellään vesiohenteisella suojalakalla tai pölynsidonta-aineella. Tämä sitoo murenevan laastipölyn (jota oppilaat voisivat muuten rapsuttaa) ja estää lian imeytymistä huokoiseen tiileen.
- Peittävä maalaus (lisää valoisuutta): Suositellaan silikaattimaalia tai hengittävää sisäakrylaattimaalia. Silikaattimaali sitoutuu kemiallisesti mineraaliseen tiilipintaan, ei muodosta paksua kalvoa ja kestää erinomaisesti kulutusta.

8. Aikataulu ja vaiheistus

8.1 Yleisaikataulu

Aikataulullisesti hanke toteutetaan seuraavasti:

- Hankesuunnitelma valmis 31.8. 2026
- KVR-kilpailutusvaihe syksy 2026
- Toteutussuunnitteluvaihe kevät 2027
- Rakentamisvaihe kesä 2027- kevät 2029
- Laajennusosan rakennustyöt valmiit toukokuu 2029
- Vanhan osan purku kevät-kesä 2029
- Piha-alueen viimeistely ja pelikentän rakentaminen syksy 2029

8.2 Rakentamisaikataulu

Rakennustyöt aloitetaan laajennusosan maarakennus- ja runkorakennustöillä. Laajennusosa esitetään rakennettavaksi olemassa olevan urheilukentän alueelle, jolloin alueelta täytyy ensin purkaa nykyiset urheilukentän rakenteet pois. Koulutyöt jatkuvat nykyisessä koulurakennuksessa normaalisti koko laajennusosan rakentamisen ja purkutöiden ajan, joten työmaa tulee aidata asianmukaisesti.

Laajennusosan valmistumisen jälkeen hallinto- ja opetustiloja päästään siirtämään uudelle puolelle ja olemassa olevalla osalla voidaan aloittaa purettaviksi määriteltyjen osien purkutyöt. Rakennuksen purkukohta vaatii erityishuomiota yhteensovittamisen ja väliaikaisjärjestelyiden osalta. Säilyvällä rakennusosalla on joitakin saneerattavia tiloja, joiden muutostyöt toteutetaan koulun toiminnan suhteen järkevinä ajankohtina.

Viimeisenä rakennusvaiheena on pihan toimintojen sekä pintarakenteiden ja kasvillisuuden viimeistelyt.

8.3 Väistötilatarpeet

Lähtökohtaisesti rakennustyöt on tarkoitus toteuttaa vaiheistetusti siten, että väistötiloja rakennustöiden ajaksi ei tarvita. Uusi osa rakennetaan ja otetaan käyttöön ennen vanhan osan purkamista. Vaikutukset näkyvät lähinnä välitunti- ja urheilupihojen puutteena.

8.4 Käyttöönotto

Uudistettu koulurakennus on tarkoitus ottaa kokonaisuudessaan käyttöön syksyllä 2029.

9. Kustannusarvio

9.1 Rakennuskustannukset

Kustannusarvio on esitetty urakka-asiakirjoissa. Kustannuksissa tulee huomioida kokonaisinvestointi hankkeen eri osuudet huomioiden sekä suunnittelu- ja rakennuttamiskustannukset kuten myös tarvittavat varaukset ja riskilisät.

9.2 Irtaimisto ja kalustus

Laajennusosalla toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet sisältäen irtokalusteet, käsityön laitteet ja varusteet, opetusteknologian, IT- ja AV-toteutuksen, liikuntavälineistön sekä keittiö- ja kiinteistöhuollon välineistön.

9.3 Vaikutus käyttötalouteen

Koulurakennus rakennetaan Ylöjärven kaupungin omistukseen ja sen kunnossa- ja ylläpitovastuu kuuluu toimitiloille, jotka vastaavat Ylöjärven kaupungin suorassa omistuksessa olevien kiinteistöjen omistajalle kuuluvista tehtävistä. Pääoma- ja ylläpitovuokran suuruus esitetään kustannusarviossa.

10. Toteutusmuoto ja hankintastrategia

10.1 Urakkamuoto

Hanke toteutetaan KVR-urakkana.

Neuvotteluvaiheessa varmistetaan museoviranomais- ja poikkeamislupien ehdot, työnaikainen logistiikka, sääsuojaustarpeet ja käyttöönottovaiheistus.

10.2 Projektiorganisaatio

Ylöjärven kaupungin rakennuttaminen ja kunnossapito vastaa hankkeen rakennuttamisesta ja suunnittelusta. Tilapalvelut vastaa kiinteistön isännöinnistä, kunnossapidosta sekä kiinteistönhoidosta. Tilapalvelu vuokraa käyttäjille rakennuksessa sijaitsevat tilat niiden valmistuttua kaupungin sisäisin vuokrasopimusehdoin.

10.3 Vastuut ja päätöksenteko

Hankkeen ohjauksesta ja päätöksenteosta vastaa tilaaja ja ne toteutetaan tilaajan päätöksentekomenettelyiden mukaisesti hankkeen eri vaiheissa. Projektiorganisaation osapuolten vastuut määräytyvät tehtävä- ja sopimusasiakirjojen perusteella.

Hankkeen aikana tehtävissä ratkaisuissa tulee varmistaa, että hankesuunnitelmassa asetetut toiminnalliset, laadulliset, aikataululliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat. Merkittävät muutokset näissä käsitellään ja hyväksytään tilaajan päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

11. Yhteenveto

Hankkeen nimi	Kauraslammen koulu Kuusistontie 1
Sijainti	Kuusistontie 1, 33480 Ylöjärvi
Tilaaja	Ylöjärven kaupunki
Käyttäjä	Ylöjärven sivistysosasto / perusopetus

Oppilaspaikat	n. 500 oppilasta
Laajuus	Kokonaislaajuus valmistuttua n. 9900 brm^2
Toteutusmuoto	KVR-urakka
Kustannusarvio	Hankesuunnitelma-asiakirjojen mukaan
Rakentamisaika	2027-2029
Käyttöönotto	8/2029

Liitteet

Tilakortit - säilytettävä osa ja laajennusosa (ARQ arkkitehdit Oy, 2026)

Asemapiirustusote ja säilytettävien koulunosien erilliskaaviot (ARQ arkkitehdit Oy, 2026)

Kaavaote ja – määräykset

Tarveselvitys (ARQ arkkitehdit Oy, 2025)

Pirkanmaan 1960-luvun koulurakennusten inventointiote (Pirkanmaan maakuntamuseo, 2024)

Kauraslammen koulun rakennetun ympäristön inventointi ja rakennusinventointi (Arkkitehtuuritoimisto Jaakko Nieminen Oy, 2026)

Kuntoarvio (Sirate, 2025)

Kustannusarvio (tavoitehinta)

Lähteet

Hahtola, Verna. 2024. *Pirkanmaan 1960-luvun koulurakennukset*. Pirkanmaan maakuntamuseo.

Inha, Jukka; Piittisjärvi, Ilkaa; Kemppi, Teemu. 2025. *Kuntoarvio: Kauraslammen koulu*. Sirate Group Oy.

Kauppi, Matti; Räihä, Ilkka. 2026. *Pohjatutkimukset ja perustamistapalausunto: Kauraslammen koulu*. Morena Oy.

Opetushallitus, 2015. *Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014*. Opetushallitus.

Pönnighaus, Vanessa. 2026. *Rakennetun ympäristön inventointi ja rakennusinventointi: Kauraslammen koulu Ylöjärvi*. Arkkitehtuuritoimisto Jaakko Nieminen Oy.

Ylöjärven kaupunginvaltuusto. 2021. *Ylöjärven rakennusjärjestys 2021*. Hyväksytty 8.11.2021, voimaantuli 1.1.2022.

Ylöjärven kaupunginvaltuusto. 2026. *Ylöjärven kasvuohjelma 2040*. Perustuu MDI:n laatimaan väestökatsaukseen.

Ylöjärven kunnanvirasto. 1997. Asemakaava ja kaavaselostus: *KIRK82 Moision koulu*. Ylöjärven aineistopalvelu.

Kannen kuva: Jouko Salmesvuori 12.8.2026.